

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 78 (2639) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 április 4

A NEMZETNEK ÉLNI KELL

Még mindig annak a tragédiának a hatása alatt állunk, amely egészen váratlanul szakadt sokat szenvedett és a felemelkedés útján alig megindult nemzetünkre. Amikor leginkább szükségünk van a vezetés biztos, egyenes vonalára, amikor körülöttünk nemzetek létére és jövőjére megy a játék, akkor kell szembenézniünk a megpróbáltatások legnagyobbjával, miniszterelnökünk tragikus halálával. Gróf Teleki Pált nemcsak miniszterelnöki tisztje, hanem az elmúlt két évtizedben végzett munkája is a nemzet életének középpontjába helyezte. Oszatlan megbecsülés, tisztelet vette körül s még politikai ellenfelei is elismerték a nemzet életében viselt szerepének fontosságát.

Bármint vélekedjünk is Teleki Pál egyéniségéről, munkájáról, politikájának irányáról, erre a tragédiára senki sem számított. Váratlanul szakadt ráunk a nagy csapás. S ha azt kérdezzük, miért, akkor erre csak egy feleletet tudunk adni.

Gróf Teleki Pált országoszeretettel keresték mindenki. Ezenfelül mindenkor határozott, erős jellemről, bátorságról, hihetetlen munkabírásról tett tanuságot. Nem nehéz azonban elképzelni, hogy még ezt a jól megalapozott talpig férfit is végső próbára tették és legyőzték a reánehazedő súlyos problémák. Az a munka, amelyet ő végzett, életet, egészséget, idegzetet, lelki erőket fogyasztott. Az ember erői pedig végesek, sokszor nagyon is hamar kifognak. Hogy a sorssal vívott küzdelemben ilyen tragikusan bukott el, az is arra vall, hogy hívő lelke, érzékeny lelkiismerete csak fokozta vívódásait, küzdelmeit és még jobban igénybevette fogytán levő erejét.

Gróf Teleki Pál öngyilkosságát csak úgy tudjuk megérteni és elfogadni, hogy lelki erőt teljesen kimerültek, cselekedetei fölött megszünt az értelem és akarat uradma, Isten örök törvényei, amelyek a lelkiismeret szaván keresztül irányítanak, elhalványodtak hívő lelke előtt és ebben a szerencsétlen pillanatban megtörtént az egész nemzetet gyászba borító tragédia.

Most pedig így állunk a tragédia kétségtelen döbbenetében: A pillanatnyi leverő hatás után az legyen az első gondunk, hogy minden erőnkkel, figyelmünkkel, áldozatkészségünkkel és elszántságunkkal álljunk ki a feladatok mezejére. Egész embereket, osztatlan erőket, egész nemzetet kívánunk most ezek a feladatok. Lehet, hogy emberfeletti erőpróba következik rájuk. Ha így lesz, nem először történik történelmünk folyamán. S ahogy megállottuk eddig a helyünket, úgy álljunk meg ezután is. Teleki Pál elesett a feladatok mezején. Egyesek, sokan, talán nagyon sokan eleshetnek még, de a nemzet soha. A nemzetnek élnie kell.

Letette az esküt Bárdossy László miniszterelnök és kormánya

Változatlan maradt összetételében a kormány

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: Horlhy Miklós kormányzó csülörtökön az esti órákban Bárdossy László külügyminiszter, bizta meg az új kormány megalakításával. Bárdossy László elfogadta ezt a megbízást és nyomban megkezdte tárgyalásait a kormány megalakítására vonatkozólag és előterjesztését bemutatta a kormányzóknak. Az új kormány teljesen azonos Teleki Pál utolsó kormányával. Az előterjesztett kormánynévsort a Kormányzó Ur Ófőméltósága elfogadta. Bárdossy kormányának április 4-én, pénteken délelőtt 11 órakor letette az esküt a Kormányzó Ur Ófőméltósága kezébe.

A belügyminiszter messzemenőleg támogatja Bárdossyt miniszterelnöki munkájában

Budapesti Értesítő jelenti: A csülörtöki klub napon a MÉP igen nagy számban ült össze. Megjelent vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter is és közölte a köréje sereglett képviselőkkel, hogy a kormányzó miniszterelnökké Bárdossy László

külügyminisztert nevezi ki, aki egyben megtartja a külügyi tárcát. Miatán a külügyminiszter mindeddig belpolitikával nem foglalkozott, elsősorban ő lesz segítségére az új miniszterelnöknek és a párttal is ő tartja fenn a kapcsolatot.

Elmaradtak az eskütétel hagyományos külsőségei

A Budapesti Értesítő jelenti: A Bárdossy kormány tagjai pénteken délelőtt 11 órakor a Kormányzó Ur előtt letették az esküt az alkotmányra. Az or-

szágos gyászra való tekintettel azonban a miniszterek nem díszmagyarban hanem csak zsakettben jelentek meg az eskütételre és elmaradtak a más-

kor szokásos ünnepi külsőségek is.

Az eskütétel után a Kormányzó Ur egymásután fogadta kihallgatáson a minisztereket, akik azután a miniszterelnökségi palotába mentek és nyomban tanácskozássra ültek össze. A szokásos fényképezés is elmaradt.

A JÖVŐ HÉTEN MUTATKOZIK BE AZ ÚJ KORMÁNY

Budapestről jelentik: (Esti Ujság) A jövő héten mutatkozik be az országgyűlés két házában Bárdossy László kormánya. A tragikusan elhunyt miniszterelnököt hétfőn délelőtt az országház kupolacsarnokából kísérik utolsó útjára.

OLASZ VELEMÉNY BARDOSSY KINEVEZÉSÉRŐL

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok közlik Bárdossy László miniszterelnökké való kinevezésének híreit. Ismertetik az új miniszterelnök egyéniségét és pályafutását és emlékeztetnek arra, hogy már részletesen foglalkoztak személyével külügyminiszterként történt kinevezése alkalmából. Utalnak arra, hogy magyar hivatalos körök nyilatkozata szerint Magyarország külpolitikája változatlan marad.

Az országépítő miniszterelnök a ravatalon

Budapestről jelentik: (MTI) A miniszterelnök haláláról dr. Bakay Lajos egyetemi ny. r. tanár és dr. Levitzky Károly rendőrfőorvos az aábbi hivatalos orvosi jelentést adták ki: Alulírottak megállapítjuk, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök ur folyó hó harmadikán a kora hajnali órákban, öngyilkosságot követett el. A holttest megvizsgálásánál kitűnt, hogy jobboldalt a nyakon, a jobbkez mutató ujjával érintkezésben, nagymintájú browning revolver fekszik. Az ágy párnája telve véralvadékkal, mely két oldalt lecsurgott. Jobb oldalt a halánték tájékán a hajás fejbőr részen találtak a behatolást: nyílást, melyet összecsap-

zott haj borít. A nyíláson szétroncsolt agyvelőrések szűrődtek ki. A kimeneti nyílás a balhalánték falcsonti tájékan látható, mintegy kétpengős érme nagyságának megfelelő szintén véralvadékkal és agyrészekkel telt. A fej felőli oldalán a falon fillérnyi nyílás látható a golyónak megfelelően. A padló agyroncsalékokkal borított. A holttest vizsgálata megmutatta, hogy a halál a kora hajnali órákban következett be. Az öngyilkosság ténye minden kétséget kizáróan megállapítást nyert. Kelt Budapesten 1941 április hó 3-án. Dr. Bakay ny. r. tanár, dr. Levitzky Károly m. kir. rendőrfőorvos.

tesülve Teleki Pál gróf tragikus haláláról. átment a miniszterelnökségre és ott fiának és nejeének részvétét fejezte ki. Azután bement a halottas szobába és az ágyánál hosszabb ideig tartózkodott.

Részvétlátogatást tett Albrecht kir. herceg, Festetics herceg, Esterházy Móric gróf, Esterházy János gróf, a képviselőház és a felsőház elnöke, a MÉP elnöke és alelnökei. A Sándor téri palota földszinti szobájába íveket tettek ki, amelyre a látogatók felírták neveiket.

A diplomáciai testület részvéte

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A budapesti diplomáciai testület ma délelőtt sorra jelenetek meg a külügyminisztériumban, hogy kormányuk nevében részvétüket fejezzék ki gróf Teleki Pál halála miatt. Wörndle János rendkívüli követ meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettesénél. Megjelent a finn követ, a japán követ, a német követ, a spanyol követ, a török követ, a görög követ, a francia

A Kormányzó és József királyi herceg részvétlátogatása

A kormány tagjai a halottas szobában

Budapestről jelentik: (B. E.) Alig hogy Teleki Pál gróf halálának híre nyilvánosságra került, a Sándor téri palotában megjelent a Kormányzó Ur Ófőméltósága és a kormány valamennyi tagja, a volt miniszterelnök szobájában. A délelőt folyamán megjelent Angelo Rotta, aki az ágy mellett térdelpeve imádkozott.

József tábornagy királyi herceg, ér-

követ, az egyiptomi ügyvivő, a román követ, az angol követ, az olasz követ, a jugoszláv követ és Angelo Rotta.

Hétfőn délelőtt lesz a temetés

Délután negyed 5 óra tájban a Szent János szanatorium betegszállító kocsiján a miniszterelnökségre ment a mi-

niszterelnök özvegye is és mintegy fél órát töltött ott, majd visszatért a szanatoriumba. 5 órakor helyezték koporsóba a holttestet. Fekete zsinóros magyar ruhába öltöztették és a kezébe édesanyja keresztjét tették. Holttestét ideiglenesen a Kerepesi uti temető halottas házába vitték.

ton 10 órakor fogják bemutatni a Nagyboldogasszonyról elnevezett koronázó főtemplomban. A gyászmisét Witz Béla prépost pápai kamarás végzi, aki gróf Teleki Pálnak gyónatója volt.

A MEP gyászülése

Budapestről jelentik: (MOT) A Magyar Élet Pártjának törvényhozó tagjai csütörtökön értekezletet tartottak. Megilletődéssel hallgatták Zsindely Ferenc államtitkár, aki mint a miniszterelnök közvetlen munkatársa tájékoztatta a párt tagjait a miniszterelnök tragikus halálának körülményeiről, majd Ivády Béla a párt legidősebb tagja adott kifejezést annak a megrendülésnek amellyel a párt tagjai a halálhírt fogadták és annak a mélyszégyen gyászának, amely a párt minden tagját eltölti.

A református egyetemes konvent elnöksége felhívja a református iskolák hatóságait, hogy a vallás- és közoktatásiügyi miniszter úr által gróf Teleki Pál miniszterelnök elhunytá alkalmából az állami iskolákra vonatkozólag kiadott rendelkezéseit a református iskolákban is hajtsák végre.

„Teleki nagysága nehéz napokban tünt ki.”

Rómából jelentik: (MTI) A ma reggeli olasz lapok hasábos cikkeiben emlékeznek meg Teleki miniszterelnök tragikus haláláról és hosszasan méltatják egyéniségét. A Messagero azt írja, hogy Olaszország Magyarországgal együtt veszi ki részét a gyászból, mely a baráti országot egyik legnagyobb államférfiának elvesztésével érte. Nagysága különösen a nehéz napokban tünt ki. Kevesen érezték át annyira küldetésük jelentőségét, mint ő, akinek miniszterelnökségéhez az ország jelentős területének visszatérése kapcsolódik.

Jugoszlávia őszinte barátját veszítette el Telekiben.

Belgrádból jelentik: (Mai Nap) A jugoszláv lapok hosszú cikkeiben emlékeznek meg Teleki miniszterelnök hirtelen haláláról és pályafutásáról. Kiemelik, hogy Jugoszlávia őszinte barátját veszítette el az elhunyt magyar miniszterelnökben.

A főispán és a polgármester képviselik a várost Teleki temetésén.

A miniszterelnök temetésére vonatkozólag még nem érkezett rendelkezés a belügyminiszteriumból a nagyváradi polgármesteri hivatalhoz. Valószínű azonban, hogy a polgármester és a városi főispán fogja Nagyvárad városát a temetésen képviselni.

Nagyvárad város táviratban üdvözölte Bárdossy miniszterelnököt

Nagyvárad. Saját tud. Amilyen megdöbbenést és szomorúságot keltett a városházán Teleki Pál gróf miniszterelnök halálának híre, olyan osztatlan örömmel fogadta mindenki Bárdossy László miniszterelnökké való kinevezését. A város Bárdossy Lászlót a következő táviratban üdvözölte:

Bárdossy László miniszterelnök
bexcellentájá

Budapest.

A visszatért Nagyvárad törvényhatósága nevében, mely április hó 2-iki alakuló ülésén osztatlan ragaszkodással emlékezett meg Nagyméltóságod budapesti követi és miniszteriális ténykedéséről, Isten áldását kérjük ezekben a súlyos történelmi órákban vállalt nehéz feladatának betöltéséhez, bizalommal üdvözölvén Nagyméltóságodat miniszterelnöki kinevezése alkalmából.

Dr. Hlatky Endre főispán.
Dr. Soós István polgármester.

A legegyszerűbb temetésre kérte hátrahagyott levelében titkárát Teleki Pál

Budapestről jelentik: (B. T.) Ince Péter miniszteri tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára és egyben legbizalmasabb barátja volt és igen hosszú idő óta dolgozott a miniszterelnök oldalán. Gróf Teleki Pál még 1939 január 8-án egy levelet írt hozzá, amelyre ráírta, hogy csak halála esetén bontsa fel. Ezt a levelet most felbontotta Ince Péter és ez a levél világosságot vet a miniszterelnök egyéniségére. Teleki Pál akkor többek között ezt írta titkárának:

„...temetésem a legegyszerűbb módon, reggel 7 órakor történnék és azon csak te végy részt. A Távirati Iroda útján közölteendő, hogy kocsizot ne küldjön senki és a temetésre senki se jöjjön el. A cserkész és az egyetem ifjak röviden értesítendő, hogy maradjanak otthon. A professzorok is maradjanak otthon. Holttestemet vigyék melőbb a halottas házába, hogy otthon senki se zavarjon. Gyászjelentés nem nyomtatandó. Emléktáblát ne tegyenek. Barátságodat még egyszer szívből köszönöm.”

A tragikus körülmények között elhunyt miniszterelnök 1939-ben írta ezt a levelet. Természetes, hogy a temetés most másként történik. Mint ismeretes, a Kormányzó rendelkezése, mint a nemzet halottját az Országház kupolacsarnokából temetik, hétfőn délelőtt tíz órakor.

Teleki utolsó intézkedései

Teleki Pál tragikus halálával kapcsolatban megrendítő részletek kerültek nyilvánosságra.

Teleki Pál gróf miniszterelnök tegnapelőtt este inasának azt az utasítást adta, hogy mint rendszeres reggel háromnegyed 7 órakor kelte fel. Az újabb parancsot kapta a miniszterelnöktől, hogy cserkészhaját készítse elő, mert részt kíván venni a cserkészszízek lelki gyakorlatán, mikor az inas reggel háromnegyed 7 órakor a zsugátért felnyitotta és az ágyhoz lépett, rémülten látta, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök holtan fekszik. Teste már kihült.

Szombaton tartják meg a rekviemet

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Tekintettel arra a körülményre, hogy hétfőn kezdődő nagyhéten, valamint a husvétet követő héten engesztelő

Textil-szövetárak

selyemmacadékok

nagy választékban
PARÓCZAY ISTVÁN
cégnél, Szent László-tér 7.

gyászmisét nem lehet tartani a katolikus liturgia szerint, gróf Teleki Pál lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozatot április 5-én, szomb-

A külföld részvéte

A Pápa és a Vatikán részvéte

Rómából jelentik: (MTI) Montini helyettes vatikáni államtitkár csütörtökön felkereste báró Apó Gábor szentszéki magyar követet és kifejezés-

re juttatta a Szentatyá, valamint Maglione államtitkár mély részvétét Teleki Pál gróf miniszterelnök tragikus halála alkalmával.

A Német Birodalmat súlyosan érintette Teleki Pál elvesztése

Berlinből jelentik: (MTI) Teleki Pál gróf miniszterelnök hirtelen halála mély részvétet keltett a birodalmi fővárosban. A délutáni német lapok első oldalán foglalkoznak a magyar nemzetet ért súlyos gyászal. A Wilhelmstrasse szószólója kijelentette, hogy a birodalmi kormányt ugyancsak súlyosan érinti ez a csapás, mert Teleki Pálban Németország is őszinte barátját veszítette el.

Berlinből jelentik: (NTI) A birodalmi főváros esti lapjai feltűnő helyen közlik gróf Teleki Pál miniszterelnök váratlan halálát. A lapok

rendkívül meleg hangú cikkeiben emlékeznek meg. Azt írják, hogy az elhunyt fájdalmas veszteség a Birodalom számára, amelynek mindig őszinte barátja volt. Eppen úgy, mint az elhunyt gróf Csáky István külügyminiszter Magyarországnak a tengelyhatalmakhoz való szoros csatlakozásátette működésének vezérszínképévé. Mindig hű barátja volt Németországnak és Oloszországnak. Magyarország, különösen a mai háború idején erősítette meg a háromhatalmi szerződés mellett való állásfoglalását.

Az olasz sajtó gyászkeretben méltatja Teleki érdemeit

Rómából jelentik: (MTI) Az olasz lapok vezető helyen hasábos cikkeiben foglalkoznak Teleki Pál gróf miniszterelnök halálával és közlik az elhunyt arcképét. A *Giornale d'Italia* ezeket írja:

Az elhunyt magyar miniszterelnök egyike volt azoknak az államférfiaknak, akiknek Magyarország feltámasztását, belső megerősödését és nemzetközi helyzetének megszilárdulását

köszönheti. Teleki Pál egy tökéletes egységes Magyarországot hagyott maga után. Az egész olasz nemzet baráti szívvel gondol a súlyos veszteség órájában a baráti és szövetséges magyar nemzetre. A *Tribuna* szerint Teleki Pál gróf halála súlyosan érinti az olasz nemzetet. Teleki Pál gróf a maga szerény kiegyensúlyozott egyéniségével mindenki tiszteletét váltotta ki.

A zenetiltalom továbbra is fennáll

Budapestről jelentik: (MOT) A belügyminiszter gróf Teleki halálával kapcsolatban a következőket rendelte el: Magyarország boldogult miniszterelnökének temetése napjaitól a táncmulatságok, ideértve a rögtönzött táncok és ösztáncokat is, nem tarthatók. Nyilvános helyen a zenélés tilos. A temetés napján április 6-án éjféltől 7-én éjfélig mindennemű szórakozóhelyiséget ideértve a színházat és a mozgófényképzemelt, zárva kell tartani. A zené-

nek pedig minden nyilvános helyen szünetelni kell.

A református konvent elnökségének felhívása.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Kerékpárok, és motorkerékpárok,
világmarkás magyar gyártmányu
rádió készülékek nagy választékban
FÜLÖP Nagyvárad, Rákóczi út 31.

Döntő minisztertanács Belgrádban Macsek részvételével

Az utolsó 24 óra alatt is súlyosbodott a helyzet. Belgrádban tegnap este kialudtak a fények.

Angol ügynökök utazgatnak Athén és Belgrád között

Belgrádból jelentik: (Magyar Távírási Iroda.) **Macsek** pénteken reggel Belgrádba érkezett. A pályaudvaron számos politikai vezetőgyűlés, köztük a horvát miniszterek, fogadták.

Délután Belgrádban döntő minisztertanács volt Macsek részvételével.

Zürichből jelenti a Pest: A jugoszláv válság kitörése óta már nyolc

nap telt el, de az utolsó 24 óra eseményei inkább a feszültség növekedését mutatják. Egész Jugoszláviában kioktatták a lakosságot, hogyan kell viselkedni légitámadás esetén. Jugoszlávia északi határán további csapatokat vontak össze. Most már a vasúti forgalom egész Jugoszláviában teljesen szünetel, csak katonai vonatok közlekednek. Az általános mozgósítást máris végrehajtották.

szerbek már igen sok hidat felrobbantottak. Egyes községekben égnek a házak. A községi rendőrség német tagjait lefegyverezték. Nagy megdöbbenést keltett, hogy a szerb belügyminiszter *Vlaskalint* nevezte ki dunai banná, aki ismert tulzó szerb politikus. Annakidején éppen ilyen magatartása, valamint szabadkőműves volta miatt kényszerült távozni a belügyminisztériumból, ahol államtitkárként szolgált.

Nedics tábornok két nap alatt Bécsben akar lenni.

Berlinből jelentik: Mint a Jugoszláviából érkező menekültek beszámolója mellett nagy figyelmet szentelnek a német lapok azoknak a jelen-

téseknek is, amelyek görögországi csapatmozdulatokról szólnak. A jelentéseket az első oldalon közlik. A jugoszláv határról érkező hírek azt mutatják, hogy a jugoszláviai helyzet egyre nagyobb mértékben kiélesedik. Az érdeklődés középpontjában azok a jelentések állnak, amelyek a jugoszláv mozgósítás fokozódásáról és a német kisebbség elleni kilengésekről és erősödéséről számolnak be. A pénteki német lapok magatartásából kitűnik, hogy a jugoszláv kérdés a német közvélemény számára igen súlyos. Nagy figyelmet szentelnek a *New York Times* belgrádi tudósításának, amely szerint Belgrád és Athén között angol megfigyelők utazgatnak.

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* a jugoszláv helyzettel kapcsolatban idézi Nedics szerb tábornok kijelentését, mely szerint északi hadseregével két nap alatt Bécsben lesz. A Jugoszláviából érkező menekültek számára német részről nagy segélymozgalmat indítottak.

Rómából jelentik (Stefani): Csütörtökön este Róma lakossága nagy tüntetést rendezett a tengelyhatalmak mellett. A tüntetők egyrésze megkísérelte, hogy az amerikai követség elé vonulva az Egyesült Államok ellen tüntessen, de ebben a rendőrség megakadályozta.

Elhagyták Jugoszláviát az amerikai állampolgárok

Belgrádból jelentik: (Reuter.) Csütörtökön este negyed tíz órakor Belgrádban a villamosvilágítás megszűnt. A rádió háromszor is figyelmeztette a lakosságot, hogy álljon készen az elsötétítési gyakorlatra.

Rómából jelentik: (Stefani.) A dalmát parton fekvő Zarában megkezdtek az olasz lakosság elszállítását. A 3000 gyermekből álló első csoport már útban van Trieszt felé. Csütörtökön este újabb kettőezer ember hagyta el Zarárt.

Lisszabonból érkező hír szerint a jugoszláviában élő amerikai állampolgárokat felszólították, hogy térjenek vissza Amerikába. Ugyancsak Lisszabonban jelentés szerint *Fotics* washingtoni jugoszláv követet Roosevelt elnök kihallgatáson fogadta.

Newyorkból jelentik: (NTI.) A *New York Sunday Times* jelentése szerint néhány angol páncélos alakulat jelent meg a jugoszláv határon.

Az *Uj Nemzedék* írja: A szerbek négyszáz román vasúti kocsit lefoglaltak. A vasútigazgatóság a román kőolajszállítások elmaradásával okolja intézkedését.

A jugoszláviai németek lemészárlásával fenyegetőznek a szerbek.

Grázból jelentik: (NTI.) A német határon átmenekült németek elmondják, hogy Apatin mellett a Duna gátján több helyen robbanó töltést helyeztek el. A Duna vizállása igen magas. A jugoszlávoknak az a szándékuk, hogy elárasszák a német falvakat Délnyugatbácskában.

Mint Bukarestből jelentik Oravica állomásra ismét sok menekült érkezett. A bányászati menekült táborokba és Temesvárra vitték őket. A menekültek a német kisebbség ellen elkövetett számos erőszakoskodásról beszélnek. A szerbek azzal fenyegetőznek, hogyha megindul a harc, lemészárolnak minden németet. A német ajku lakosság között nagy félelem uralkodik. Nyugatalkodnak a Jugoszláviában élő románok is. Vlakovicán összetűzés volt a szerbek és a románok között.

Számos román menekült is átlépte a határt.

Elbeszélésük szerint a tengelyellenes hírverés már meghalad minden mértéket. Egy jugoszláv tábornok négyü-

lően kijelentette, hogy 300.000 angol tartózkodik Görögországban. Tehát Jugoszlávia elég erős és számíthat Amerika támogatására is.

A határmenti iskolákat már szerdán bezárták. Számos újabb menekült is érkezett a határra, de a szerbek már nem engednek át senkit. Olyan német menekültekről van szó, akik az ország különböző részéből jöttek el a kegyetlenkedések miatt és így további soruk bizonytalan.

Temesvárról jelentik: A Jugoszláviából érkező menekültek egybehangzó állítása szerint a polgári vasúti forgalom teljesen szünetel, csak katonai vonatok közlekednek. Az általános mozgósítást nem hirdették ki, de a gyakorlatban behívások útján már végrehajtották. A szerb és szlovén lakosságból az 1893 korosztályig behívták az összes tartalékost, a német származásúakat azonban csak az 1902-es korosztályig. A németeket dél-szerbiai ezredékekbe osztották be és részben gyűjtőtáborokba viszik őket, ahol munkáscsapatokat szerveznek belőlük. A román megszállt területre és határközségekbe egyre újabb menekültek érkeznek szerb megszállt területről. Egy ismert személyiség, aki most érkezett Belgrádból Temesvárra, elmondta, hogy

a szerb hadsereg legnagyobb részét Nis környékén vonták össze. Utközben megállapította, hogy a

Folytatják előnyomulásukat a német és olasz csapatok Észak-Afrikában

Berlinből jelentik (NTI.): A védőerőparancsnokság jelenti: Tenger-alattjárók az Atlanti Óceán északi részében 83.616 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret súlyosztettek el. Mint külön jelentésben már közöltük, Észak-Afrikában a német és olasz kötelékek folytatták a Marsa el Braganál visszavetett angolok üldözését. Elfoglalták Agedabiát és Zuetinát elérték. Az ellenség északi irányban sietve visszavonult. Hadifegyvereket ejtettünk és gépjárműveket zsákmányoltunk. Saját veszteségünk csekély. Április 3-án a német és olasz csapa-

tok további előrehaladásuk során elérték Ghemines. Az ellenség visszavonulás közben saját jelentése szerint kiürítette Benghazit. Skócia keleti partjai előtt harci repülőgépek elszülyesztettek két kereskedelmi hajót, összesen tízezer tonna ártalommal. Két nagy hajót súlyosan megrongáltak. Krétától nyugatra támadást intéztünk egy légvédelmi ágyúkkal felszerelt cirkáló és rombolók által védett hajókaraván ellen. Egy nagy szállítóegység két bombatalálat következtében kigyulladt.

Benghaziba bevonultak a német és olasz csapatok

Rómából jelentik: (Stefani) A washingtoni lapok lisszaboni jelentés alapján már jelzik Benghazai kiürítését. —

Lisszaboni jelentés szerint a német és olasz csapatok már bevonultak Benghaziba. Az olasz sajtó és a közvélemény feszült érdeklődéssel kíséri az észak afrikai offenzívát. A Popolo di Roma megállapítja, hogy Görögországban tényleg angol csapatok vannak. A lap szerint ez a jelentés előidézője lehet Németország további katonai akciójának.

Madridból jelentik: (Stefani) Gibraltárból rövidesen kiköltöztetik a polgári lakosságot. Lalinból érkező jelentés szerint a „Renonv” páncélos hajóból, az Ank Royal repülőgépanyahajóból, három nagy cirkálóból, 7 torpedórombolóból és 2 buvárnaszádból álló hajóraj felszedte horgonyát és négy nagy csapatszállító hajóval együtt kifutott Gibraltárból. A hajók utirányát még nem lehetett megállapítani.

Newyorkból jelentik: (Stefani) Az amerikai békebarát szervezetek szombaton hatalmas aranyú tiltakozó gyűlést rendeznek Amerikának a háborúba való beavatkozása ellen.

Angol-amerikai unió terve kerüli rövidesen az alsóház elé

A tervvel kapcsolatban Churchill nyilatkozatát várják

Washingtonból jelentik: (Stefani) Itteni jelentés szerint úgy tudják, hogy az angol alsóházban több képviselő szándékozik felvetni az angol-amerikai unió kérdését. A kérdés felvetői azzal érvelnek, hogy az erre vonatkozó tárgyalásokat hamarosan meg kell kezdeni, mert a két állam lakói egy népnek fiai és nincs szükség arra, hogy külön politikát folytassanak. Tervük szerint a két birodalom polgárai kölcsönösen és automatikusan

megkapnák az állampolgárságot. Úgy tudják, hogy a tervet Churchill is helyesli.

Belgrádból jelentik: (B. T.) A Politika szerint politikai körökben sokat beszélnek az angol-amerikai egyesülés megvalósításának tervéről. Az angol alsóház legközelebbi ülésén felvetik a kérdés és Churchill is nyilatkozni fog. A terv iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Magyar vagyionokat örölnék a bihardiószezi malomban

A bihardiószezi gazdák malomszövetkezetet akarnak létesíteni, hogy véget vessenek az ottani zsidó mulmos egyeduralmának s már a román uralom idejében minden követ megmozgattak a szövetkezet megalakítása érdekében, de a zsidó mindig gáncsoz tudott vetni a mozgalomnak, amelyben nem kevesebb, mint 800 magyar gazda állt tehetetlenül a zsidó tőkeerővel és befolyással szemben.

A katonai közigazgatás idejében a diószezi gazdák a vármegyei parancsnoksághoz fordultak segítségért s a malomszövetkezeti mozgalom vezetője, Székely Gábor gazdálkodó, a romániai Magyar Párt bihardiószezi tagozatának volt elnöke, terjedelmes beadványt intézett a parancsnoksághoz, amelyben részletesen ismerteti, hogyan került a színmagyar bihardiószezi község egy rövid idő alatt hallatlan mértékben meggazdagodott zsidó család natalmába.

Igy kezdődött

Ötven évvel ezelőtt szegényes bányával a hátán érkezett Diószeze Csokaly községből egy szürke kis zsidó fiú, Weisz Jakab. Azzal kezdte, hogy cséplőgépet bérelt, ami rövid idő múlva a tulajdonába ment át. Aztán kis malmot szerzett, amelyet tákolva bővítetett s tréfás mondásaival, adomáival magához edesgette az egyszerű embereket. A malom jól ment, Jakab sok pénzt keresett, úgyhogy néhány év múlva bankot alapított, amelynek ő lett az igazgatója. Erre a bankra mindenki ráfizetett, csak Weisz Jakab nem. Vagyona évről-évre tüneményesen gyarapodott, de a község polgárainak nagyobbik része végzetesen eladósodott. Tönkrement gazdák leányai szolgáltni jöttek Nagyváradra, a Weisz-leány azonban főúri hozománnyal ment férjhez.

Egy szép napon, 1912-ben, leégett a tákoló, toldott-foltozott Weisz-malom s helyébe nagy műmalom épült. Fényesen ment az üzlet, a község két másik, keresztény malma csak úgy tengődött mellette, de Weisz Jakab ezt sem tudta elviselni. Egyeduralmat akart. Az egyik malom tulajdonosát zsúrokon, estélyeken főzle meg s egy kedélyes szórakozás meghitt hangulatában rávette, hogy adja el neki malmát. Alig került Weisz Jakab a versengést valamennyire bíró keresztény malomnak a birtokába, megszüntette benne az üzemet, sőt mindjárt megkezdte a leszerelését is. Egyidejűleg a zsidó 8 százalékról 12

százalékra emelte malmában a vámot...

Nagy lett erre a faluban az elkésredés. Kezdték észhez térni az emberek, látva, mire vezet a zsidónak való kiszolgáltatottság. És szövetkezeti mozgalmat indítottak. Napok alatt túljegyezték a részvényeket, nagy lelkesedés fogta el a szövetkezeti mozgalom híveit, mire a zsidó tárgyalásokba bocsájtkozott a mozgalom megindítóival. Mit tárgyaltak, mit nem, azt nem lehet tudni, de Weisz úr hírtelen 2 százalékkal lejjebb engedte a vámot, mire a malomszövetkezeti mozgalom teljesen megszünt, a befizetett pénzt mindenkinek visszaadták

és a lakosságot szípolyozhatta tovább a zsidó...

1930-ban leégett az utolsó keresztény malom Bihardiószezen és Weisz úr egyedül maradt a terepen s ekkor kezdődött igazi eldorádója. A románokat az egész vonalon megvesztegette, az erődítményekre milliókat adott, a magyarokat gyalázta, becsmérelte volt a románok előtt. Ebben az időben egy kiváló szakember úgy jellemezte a helyzetet, hogy ennek a nyolcezer lakosú falunak a földje minden harmadik évben Weisz Nándornak terem. A dinasztia alapító Jakab halála után 1920-ban első Nándor lépett a trónra.

Amit a vármegyei katonai parancsnoksághoz intézett beadvány leleplez

„Hosszú éveken át figyeltem ennek a zsidó társaságnak a működését, — folytatja a beadvány. — Az igazgató, Hajdu Árpád, ez az örökös mosolygó, simulékony zsidó, kiválasztott néhány jómódú embert csatlósna a faluban. Előzékenyen betessékelték őket az irodába, fotelbe ültették őket, elmesélte, hogy ő református zsidó és minden évben ad 500 lei ajándékot a református egyháznak... Ezek a csatlósok ma is megvannak a faluban, hűségükért kapnak némi kedvezményeket a malomban, aminek ellenében mindig hősiesen sikraszállanak és védelmére kelnek a zsidónak, ha valaki azzal meri vádolni a Weisz malmot, hogy ott szabálytalanságok történnek a kincstár vagy az öröklött kárára. Müller üzemvezető úr intézi ezeket a dolgokat, tőle függ az áldozatok kiválasztása és annak meghatározása, hogy kivel szemben milyen módszereket kell alkalmazni. Megfigyelem szerint a kisembereket károsítják nagyobb mértékben. Ha valamelyik szegény asszony jajgatva panaszkodik, hogy túlkevesé lisztet kapott, Müller úr keményen leint, megfélemlíti, nehogy szót merjen emelni ellene. A szabálytalanságoknak két válfaját fedeztem fel. Az első: a búzát mázsálás nélkül rostára öntik, akár tisztá, akár nem s fent az emeleten egy ember működik, úgyhogy mire a rostán átment a búza, van eset, hogy minden má-

za után van 8—10 kilogramm hiány. Ezt tudom legalább 200 emberrel bizonyítani. Ha az öröklött jól kinyitja a száját, akkor vissza is adják neki a hiányt... A rosta után jön a vámolás, 12 százalékos vámmal... Aztán a második válfaj, a felvétel következik, ami a garatnál megy végbe és amivel mázsánként 4—6 kilóval nehezebb lesz a búza s ezt a mennyiséget fent egy titkos kamarában visszatartják.”

Mikor 1930-ban a második malom leégett, a kárvallott tulajdonos megindított egy „darás követ”, de Weisz Nándor havi 3000 lei fizetést biztosított a darás követ megindult kis malom tulajdonosának és ennek ellenében rábirta az üzem leállítására, nehogy ez bár a legcsekélyebb konkurenciát jelentse számára. Így aztán ma mindenki a Weisz malomba kényszerül, amely úgy túl van terhelve munkával, hogy az öröklött néha két nap két éjjel ott kénytelen ülni a malomban, míg 50 kiló búzájára sor kerül. És akkor sírva és káromkodva megy haza a malomból egy sütet lisztjével, koporsószege kívánva a zsidónak azt az értéket, ami jóvátehetetlenül hiányzik az öröklöttől.

Nem esoda, hogy ilyen körülmények között Weisz Nándor vagyona ma a diószezi becslése szerint 150—200 millió leire tehető.

A község szövetkezeti mozgalma elakad a malom kerekei között

Ezelőtt két évvel Székely Gábor akkori magyarpárti elnök türethetlenné érezte ezt a helyzetet és ki akarván menteni a község lakosságát a zsidó karmai közül; szövetkezeti mozgalmat indított új malom létesítésére. Első felhívására 800 gazda lépett be. Hogy az eredmény biztosabb legyen, két román papot és egy román tanítót is bevettek a mozgalomba, akik biztosították a mozgalom vezetőit az engedély megszerzéséről, de a zsidó — könnyel elképzelhető eszközökkel — lekapcsolta mind a hármat s Székely Gábor egyedül maradt 800 gazdatársával. Nem kevesebb, mint 15 kérvényt küldött Bukarestbe az illetékes minisztérium-

hoz, de választ sem kapott egyre se, mert ha a román kormány a szövetkezeti mozgalom iránti érdeklődése odáig engedte fejlődni az ügyet, hogy inspektorok jöttek ki Diószeze, azokat Weisz Nándor idejekorán leszerelte, úgyhogy a mozgalom semmire se haladt.

De Weisz Nándor teljesen el akarta fojtani a mozgalmat s ezért munkába állította csatlósait. Közgyűlés összehívását kényszerítették ki, amelyen ki akarták mondani a mozgalom felszámolását, de a tagok lehengerlő többsége kimondotta, hogy a szövetkezetet fenntartja és a malomról soha le nem mond.

Minthogy azonban a szövetkezet

nem működött, egyik felszólítást a másik után kapták a vezetők, hogy számolják fel a mozgalmat, a vagyont pedig osszák szét a tagok között. Ebben is Weisz Nándor keze fedezhető fel. A tagok azonban nagy eltökéltséggel szegültek ellen és sikerült is átmenteniök a szövetkezeti mozgalmat a magyar uralom idejére.

A katonai közigazgatás idejében — mint említettük — a vármegyei katonai parancsnok támogatását kérték a vezetők s eljárást indítványoztak Weisz Nándor ellen, aminek lefojtására azonban bizonyára a katonai közigazgatás korai megszüntetése miatt nem maradt idő, de a beadvány, amelyet Székely Gábor 800 gazda nevében a katonai parancsnoksághoz ma a múlt év őszén intézett, ma is tanulságos.

Azóta folyik a küzdelem a szövetkezet megmentéséért, a zsidó mulmos egyeduralmá ellen. A diószezi gazdák feljelentésére a nagyváradi pénzügyigazgatóság szervei is vizsgálót indítottak a Weisz malom ellen és számos szabálytalanságot, visszaélést állapítottak meg, amelyek ügyében folyamatban van az eljárás. A gazdák egyidejűleg pártfogókat keresnek mozgalomuk továbbvitelére, de lassan halad az ügy, mert a magyar szövetkezeti törvény még nagyobb nehézségeket támaszt, mint annak idején a román. Azonkívül mindig akadnak olyan tényezők, amelyek bekapcsolódva a zsidók érdekszövevényébe igyekeznek elgáncsolni a mozgalmat, nehogy az Istenért a saját malmukban öröklhessék búzájukat a diószezi gazdák...

Jávör Béla.

Nagyvárad thj. város polgármestere
10996—1941. szám.

Hirdetmény

A m. kir. földművelésügyi minisztérium 160.835—1941. IX/B—1. számú rendelete értelmében, tájékozódás és statisztikai adatgyűjtés céljából felhívom Nagyvárad thj. város területén lakó lóirtató gazdákat, kiknek lovait a román katonai hatóságok az 1939. és 1940. évek folyamán igénybevételek és lovaikat folyó évi március hó 1-ig vissza nem kapták, vagy e helyett más lovat nem kaptak, hogy ezen körülményt a város katonai ügyosztályánál (Városháza, II. em. 26. sz.) 1941. évi április 7 és 8-án délelőtt 11—14 órák között annál is inkább jelentsék be, mert ellenkező esetben az igénybevett lovak után segély részükre megállapítva nem lesz.

A román katonai hatóságok által történt igénybevételt minden egyes esetben hiteltérdemlő módon igazolni kell (községi összeírójegyzék útján, esetleg igénybevételi jegy, ennek hiányában más hitelt érdemlő módon, így különösen két hiteltérdemlő tanu valóomása alapján).

Nagyvárad, 1941. évi április hó 3-án.

Dr Gyapay, h. polgármester

Svájc lakosságának is takarékoskodnia kell a szappannal. Bernből jelentik: (NT) A szövetségi hatóságok új utasításokat tettek közzé, hogy bánjanak nagyon takarékosan a szappannal. A közlélemzés szövetségi hivatala elrendelte, hogy a mészárosok és vágóhidak az előző év április havában levágott mennyiségnek csak kétharmadát vágthatják le.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képeretezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Macsek belépett a Szimovics-kormányba

Befejeződött a mozgósítás Jugoszláviában. — A moszkvai jugoszláv követség tanácsosa fontos javaslattal Belgrádból a szovjet fővárosba repült

Belgrádból jelentik: (MTI.) A jugoszláv központi sajtóiroda zágrábi jelentése szerint csütörtök reggel Zágrábban értekezletet tartottak. Az értekezlet csütörtök délelőtt befejeződött. Elhatározták, hogy Macsek este Belgrádba utazik. Ugyane forrás szerint Macsek csütörtökön valamennyi horvát nemzetgyűlési képviselő, járási, kerületi és községi szervezeti képviselő, a horvát védőrség összes parancsnokaihoz kiáltványt intézett, melyben bejelenti, hogy a helyzet minden oldalról való megvizsgálása és alapos megfontolás után elhatározta, hogy mint alelnök ismét belép a közös kormányba.

Elhatározta továbbá, hogy mindent megtesz, hogy adott pillanatban a béke fenntartható legyen. Az egész horvát népet felhívja, hogy fegyverkezettel abéke és a rend megőrzésével támogatja munkájában. Mindazon katonakötelesek, akiket gyakorlatra hívtak be azonnal és feltétlenül tegyenek eleget a parancsoknak. A lovakat, marhákat és szerszámokat, amelyekre a hadseregnek szüksége van a községekből, szintén rendelkezésre kell bocsátani.

Belgrádból jelentik: Macsek amikor elhatározta, hogy belép a kormányba, az újságírók előtt nyilatkozatot tett. — Elmondotta: kötelességének tartja, hogy mindent megtegyen a béke megmentése érdekében. A legutóbbi időkben feltornyosult nehézségek ellenére is lehetséges a béke fenntartása. A horvát nép jogait nemcsak tiszteletben fogják tartani, hanem azok meg is fogják erősödni.

A jugoszláv helyzet nem megnyugtató

Berlinből jelentik: (MTI.) A jugoszláviai helyzettel kapcsolatban német illetékes helyen újabb három jelenségre mutatnak rá.

1. A jugoszláv kormány minden erővel igyekszik az ország népe előtt titokban tartani a délszláv válság valódiságát.

2. A Jugoszláviában levő külföldi diplomaták az utóbbi időben minden erővel németellenes tevékenységet folytatnak. Ezeknek a diplomatáknak a működését a németek ellen irányuló cselekmények jellemzik.

3. A jugoszláv kormány nemcsak eltűri, hanem elő is idézi az idegen hatalmaknak az egész délkelet-európai térszen való beavatkozását. Ez a beavatkozás részben tengerentúli, részben európai, de Délkelet-európában idegen hatalmak részéről történik és teljesen ellentétben áll a hármass egyezményvel, amelyhez Jugoszlávia is csatlakozott.

Berlinben továbbra is hangoztatják, hogy még mindig nincs módjuk hivatalosan állást foglalni a jugoszláv helyzet dolgában.

Berlinből jelentik: (Stefani) A berlini jugoszláv követ visszaérkezett a birodalmi fővárosba. A belgrádi német követ egyelőre nem tér vissza. Legújabb hírek szerint a jugoszláv helyzet nem megnyugtató. Az egész országban újabb erőszakosságok történnek.

Rómából jelentik: A Telegramma jelentése szerint az isztanbuli repülőtéren leszállt egy jugoszláv repülőgép, amely tovább repült Moszkva felé. A repülőgépen a moszkvai jugoszláv követség tanácsosa és attaséja foglalt helyet, akik fontos javaslatot vittek a moszkvai kormánynak.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

óvóhelyeket építenek. A fegyverbe behívott bolgár és román állampolgárokról nincs hír.

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Times közli, hogy Jugoszlávia csütörtökig teljesen mozgósított állapotba került. Elméletileg két és félmillió ember áll rendelkezésre. Hiányok vannak bizonyos felszerelési anyagokban.

Belgrádból jelentik: Az Avala irodát felhatalmazták a következők közlésére: A kormány elhatározta, hogy abban az esetben, ha az ország háborus állapotba kerül Belgrád, Zágráb és Ljubljana városokat nyílt városoknak nyilvánítják. Abban az esetben, ha a királyi kormány békés törekvései nem érik el a kívánt eredményeket és a hadiállapot bekövetkezik, a királyi kormány ezt az elhatározását a szokásos uton fogja közölni.

Temesvárról jelentik: (NTI) A csetnikalakulatokat mindenütt erősen fegyverezték. Egyedül Bocsár községben négyszáz puskát és több ezer töltényt adtak ki. A helyi rendőrség német tagjait lefegyverezték.

Gyorsírást, gépirást
Szabó Ferenc
okl. írásszaktanítónál tanulhat
Kossuth L. u. 11. II. em.

Pénzzel és szeszes itallal szítják a németellenes hangulatot a zsidók és az angol ügynökök

Bukarestből jelentik: (MTI.) Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv mozgósítás szerdára teljesen befejeződött. A központi hatóságok intézkedése értelmében a zászlók alá behívott katonákat néprajzi származásuk szerint osztják szét. A magyarokat műszaki csapatokba osztották be és nagy sebességgel árkokat ásának és

Rómából jelentik: (MTI.) A Telegramma tudósítást közöl a jugoszláv-magyar határról. Megállapítja, hogy a magyar hatóságok csak formai jellegű intézkedéseket léptettek életbe. A magyar kormány éber figyelemmel követi az eseményeket és kész szembe nézni minden eshetőséggel. Az olasz tudósítás szerint horvát származású jugoszláv katonák több helyen átszöktek a magyar határon.

Bécsből jelentik: (NTI) Szerdán a késő délutáni órákban az Uranus és a Schönbrunn hajók fedélzetén kereken 1100 jugoszláv birodalmi némettel horganyt vetett a bécsi kkiötőben. A menekülteket Heil kiáltásokkal és Is-

ten hozottal üdvözölték. A jugoszláviai németek beszámoltak arról, mit kellett elszünetniük abban a Jugoszláviában, amelyhez őket kizárólag a barátság érzése fűzte. Elmondták, hogy március 26-án történtek az első csoportosulások. A zsidók és az angol ügynökök uszították a tömeget és pénzt dobáltak a tömeg közé, majd szeszes italt vásároltak számára. Az éjszaka ezt ordította a tömeg: Eljen Anglia! Le Németországgal! Az utcákon a zsidók szüntelenül kiáltották: Nem akarunk szerződést Németországgal! Háborút akarunk! Ez történt Belgrádban és mindenütt az egész országban.

Elveszett egy irattáska

Megtalálóját és beszolgáltatóját 50 pengő jutalomban részesül

Tegnap, április 3-án egy német katonatiszt a helybeli román konzulátustól a vármegyei főispáni hivatalig, vagy a vármegyei főispáni hivaltól a Pannónia kávéházig vezető utszakazon, esetleg a nagyváradi-budapesti autó országuton barna színű aktatáska kelt vesztett el. Az aktatáska belsejére az a név van írva: Erfling Julius. Az aktatáska mindenki más számára

egész értéktelen, mert csupán elszámolás volt abban. Viszont a német katonatiszt szempontjából fontos, hogy az aktatáska belsejéből iratokkal együtt visszakapja. A becsületes megtaláló és visszaszolgáltató 50 pengő jutalomban részesül. Az aktatáska a nagyváradi német konzulátushoz juttatandó, ahol az 50 pengő jutalmat kifizetik.

6 művészi 4 pengő
levelezőlap
RÓNA fényképésznél
Teleki P. utca 4. sz.

Benghazit kiűritették az angolok

Nagy angol hajókaraván jutott ki Gibraltárból

Kairóból jelentik (Reuter.): Csütörtökön este hivatalosan bejelentették, hogy Benghazit, Keletlibia fővárosát az angol csapatok kiűritették.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda kairói jelentése szerint az angol főhadiszállás közli, hogy az előretolt angol csapatok Agendaciától északra lévő állásaikból visszavonultak. Ezt a mozdulatot az ellenséges gépesített osztagok követik.

Newyorkból jelentik (NTI.): A brit tengernagy hivatal közölte, hogy az indiai brit hajóhadat indiai hajókkal erősítette meg. A hadihajók hadianyagot és csapatokat tesznek partra Eritreában.

Newyorkból jelentik (NTI.): Mint Londonból jelentik, az angol postaügyi minisztérium közölte, hogy a január 30 és február 3-ika között feladott postai küldemények ellenséges akció következtében elsüllyedtek.

Algécirasból jelentik (NTI.): Gibraltár kikötőjéből csütörtökön kifutott egy 26 hajóból álló angol karaván két bujárasszal és öt fegyveres halászgőzös kíséretében.

Angol tábornokok katonai megbeszélései Gibraltárból

Manilából jelentik (NTI.): A távolkeleti brit erők parancsnoka az amerikai katonai erők parancsnokával folyó tanácskozáson felvetette Singapoore amerikai részről való felhasználásának kérdését, ha a háborus helyzet a távolkeleten szükségessé tenné.

Washingtonból jelentik (NTI.): Az Egyesült Államok gazdasági minisztériuma követte a külügyminisztérium példáját és bejelentette, hogy ezentul nem közli a brit birodalom különböző részeibe szállított repülőgépek és egyéb fegyverkezési szállítmányok adatait.

Athénből jelentik: (NTI.) A görög király újból kiballgatáson fogadta Eden angol külügyminisztert és Dill tábornokot, a vezérkar főnökét.

Belgrádból jelentik (NTI.): Ankarába két angol tábornok és egy tengernagy érkezett Egyiptomból, hogy katonai megbeszéléseket folytassanak.

Elsötétítési készlet Budapest

Rendőrök ellenőrzik az utasítások végrehajtását

Budapestről jelentik: Eliassy Sándor főkapitány, mint Budapest légórtalmi parancsnoka, felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy törvény kötelezte a lakóházak és egyéb épületek elsötétítésének végrehajtására kötelezett személyeket, hogy az elsötétítés teljes végrehajtásához szükséges eszközöket és anyagokat állandóan készenlében tartásuk. A közeli napokban a rendőrök ellenőrzik, hogy a lakosság eleget tett-e a rendelkezéseknek. Elsötétíteni nem kell, csak az eszközöket kéznél tartani.

Belvárosi mozgóban
Nyugati győzelem
Korhű történelem egy egész estét
betöltő élmény.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
MA Budapestel egyidejűleg MA
Eikészt levél
Szörényi Éva, Uray Tivadar,
Felek S. Maklár Z.

Pazar kiállítás, gyönyörű magyar film-
sláger, melynek külső felvételei Varsóban
készültek
All a bál
Simor Erzs, Szelecky Zita és Csontos Gyula
Ma az APOLLÓBAN

Vizrebocsátották a tengerjáró „Kolozsvárt”

A Ganz-gyár hajóépítő telepén ma délelőtt 11 órakor bocsátották vízre a legutóbb elkészült „Ungvár”-nak testvérhajóját a „Kolozsvár” tengerjáró hajót. Az ország gyászára való tekintettel csendes házi ünnepség keretében bocsátották vízre. A keresztanya tisztségét Wulf Olafné látta el.

Kinevezések a nagyvárad táblán, törvényszéken és járásbírószágon

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az igazságügyminiszter dr. Tóth Kálmánt a nagyvárad királyi járásbírószághoz tükárrá, Magyar Zoltán Nándort, dr. Asztalos Sándor, dr. Tatár Bélát, dr. Mayr Tihamért, dr. Hunyady Jánost, dr. Ssiacs Ferencet a nagyvárad királyi törvényszékhez, dr. Dóczy Zoltán Gedeont a nagyvárad királyi járásbírószághoz bírósági jegyzőkké, Tóth Károlyt a nagyvárad királyi törvényszékhez bírósági aljegyzővé, dr. Kovács Gábort és Debreczy Sándort, Várady Imre Mihályt, Opra Vilmost, Pallos Emilt, Kósa Győző Imrét, Gruden Ernőt, Varga Lajost, Csapó Jánost, Adám Antalt, Boér Bélát, Gross Zsigmondot a nagyvárad királyi ítélő tábla kerületébe ideiglenes minőségben bírósági joggyakornokká nevezte ki.

Határátlépőket tartóztatott le az ügyészség

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad kir. ügyészség letartóztatásba helyezte négy borosteleki asszonyt, név szerint Ursz Tüdorné, Negruc Péterné, Pop Demeterné és Vesza Annát, akik tojást, túrót, tejfelt hoztak át a határon s azt a várad piacon eladták. A pénzen ruhaneműt vásároltak, de visszatérésük alkalmával Mezőszakadát határánál el fogták őket a határőrök. Kihallgatásuk alkalmával elmondották, hogy a piaci árut Romániában nem tudták értékesíteni s ezért voltak kénytelenek a régi piacra, Nagyváradra hozni és itten értékesíteni az élelmiszereket. Az ügyészség tiltott határátlépésért megindította ellenük az eljárást.

Kusev bolgár miniszter elutazott Budapestről

(MOT.) Kusev bolgár földmívelésügyi miniszter hivatalos magyarországi programja gróf Teleki Pál miniszterelnök tragikus halála miatt elrendelt országos gyász miatt a mezőgazdasági vásáron tett látogatásával véget ért. Csütörtökön délután a bolgár miniszter a fővárost nézte meg. Pénteken gépkocsin Pécsre utazik, ahol felesége jelenleg tartózkodik.

Százezer pengőt kapott a város utcák javítására

A minisztériumi kiküldöttek és a polgármester tanácskozásai

Nagyvárad. Saját tud. Sass Elemér minisztériumi osztálytanácsos, a városi osztály vezetője, Cserzi István miniszteri titkár, Gyárfás B. minisztériumi tanácsos és Csulári Emil székesfehérvári polgármester ma délelőtt megbeszélést folytatott dr. Soós István polgármesterrel a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos kérdésekre vonatkozólag.

Dr. Soós István különösen a nagyvárad utak sármalmas állapotára hívta fel a minisztériumi osztályfőnök figyelmét, aki a polgármester előterjesztésére 100.000 pengőt utalt ki az utcák javításának költségeire és további jelentős összegeket helyezett kilátásba az utcák végleges rendbehozására.

A most kiutalt összegből a belvárosnak Köröskövel kirakott utcáit fogják kijavítani, amelyek helyenként valóban járhatatlanok.

A polgármester megmutatta a minisztériumi bizottságnak a tűzoltóaktanyá felbenmaradt épületét s azt ez a bizottság is alkalmatlannak találta arra a célra, amelyre a román városvezetőség építtette. Ennek megfelelően a polgármester az üzemi hivatalokat fogja ott elhelyezni s valószínűleg a városi könyvtárt is, míg ezek jelenlegi helyiségeiben a város ama hivatalai nyernek elhelyezést, amelyek ma alkalmatlan helyiségekben dolgoznak.

A nagyvárad középiskolai tanárok eskütétele

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad állami fiúiskola disztermében ünnepélyes keretek között ment végbe a kinevezett középiskolai tanárok eskütétele. Kiss József tankerületi főigazgató az eskütétel előtt közölte a hallgatósággal a szomorú és minden magyart lesújtó gyászhirot, gróf széki Teleki Pál miniszterelnök tragikus halálát.

Utána felsorakoztak az eskütételre a nagyvárad tanítónőképző, a polgári fiú- és leányiskola, a nagyszalontai

állami gimnázium és leányiskolai kinevezett tanárai és tanárnői, hogy kötelezett tanárok és pedig a nagyvárad állami fiú- és leánygimnázium, letegyék a főigazgató kezéhez a szokásos esküt.

Nagyszámu tanári kar jelenlétében történt ez az ünnepélyes eskütétel, amely után Kiss József főigazgató emelkedett hangú buzdítóbeszédet intézett a megjelentekhez. A Szózat elneklése zárta be az ünnepélyes eskütételt.

Nagy Szent László-ünnepségre készül az ősi nagyvárad egyházmegye

Nagyvárad. Saját tud. Erdély egyrészenek felszabadulásával újra egyesült a trianoni határokkal szét szakított ősi nagyvárad egyházmegye. Az ősi egyházmegye külsőleg is kifejezésre akarja juttatni efelett érzett nagy örömet és ezért május havában, husvét után a negyedik vasárnapon az egész egyházmegye részvételével nagy Szent László ünnepséget rendez. Szent László az ősi nagyvárad egyházmegye pártfogója. Az elnyomatás és rabság éveit alatt az elszakadt egyházmegye-rész nem ünnepelehet meg méltón nagy pártfogója napját, annál inkább érezte azonban támogatását.

22 év után az első szabad májusban kétszeres fénytel és még nagyobb bensőséggel akarja most megünnepelelni. Ertesüléseink szerint az ünnepség rendezőbizottsága már megalakult és Molnár Kál-

mán vikárius vezetésével a legaprólékosabban kidolgozta a nagy ünnepség programját.

Az ünnepséget három napos ájtatosság előzi meg. Május 10-en, szombaton este ünnepi ájtatosság és utána fáklyás, lampionos körmenet lesz a székesegyházból a Szent László templomba Szent László fejszobrával, az ereklyés her mával. Vasárnap, 11-én a hermát ünnepélyes körmenetben viszik vissza a székesegyházba, ahol Te Deum lesz. Ugyancsak az ünnepség keretében vasárnap este diszeladás lesz a Szigligeti színházban. A diszeladás műsorát még nem állapították meg véglegesen, azonban értesüléseink szerint a katolikus szellemi élet kiválóságait fogják megszólaltatni az ünnepség keretében.

Az ünnepség pontosabb részleteire még visszatérünk.

Románia felfüggesztette külföldi adósságainak fizetését

Bukarestől jelentik: (MTI.) Romániában rendeltörvény jelent meg, amely felfüggeszti a külföldi adósságok kifizetését. A jövőben csak annyiban teljesítenek kifizetéseket, amennyiben a külpolitikai helyzet megengedi.

Ftdő Plébános Urak figyelmébe!

- Missale Romanum** nagy kvart forma vörös félbörkötésben, fedőlappal és sarok dús aranyozásával, — vörös metszéssel, — két színnyomással. Legújabb kiadás, Ára 90.— P
- Missale Romanum** nagy kvart forma vörös egész zerge bőrkötésben, a fedőlappal és sarok művészi aranyozásával, vörös metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás, Ára 130.— P
- Missale Romanum** kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlappal és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legújabb kiadás, Ára 40.— P
- Missale Romanum** kis kvart forma, vörös zerge egész bőrkötésben, fedőlappal és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás, Ára 70.— P
- Missale Romanum** oktáv forma, indiai papíron, vörös félbörkötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozású fedőlappal, két színnyomással. Legújabb kiadás, Ára 60.— P
- Missale Romanum** oktáv forma, indiai papíron, művészi egész bőrkötésben, vörös metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás, Ára 70.— P
- Missale Defunctorum** nagy kvart formában, fekete vászonkötésben, ezüst díszítéssel fedőlappal, 1940-es kiadás, Ára 10.— P
- Missale Defunctorum** nagy kvart forma, fekete félvászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás, Ára 9.— P
- Missale Defunctorum** kis kvart forma, egész fekete vászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás, Ára 7.50 P
- Missale Defunctorum** kis kvart forma, félvászonkötésben, ezüst díszítésű fedőlappal, 1940. évi kiadás, Ára 7.— P
- Breviarum Romanum** 4 kötetben, 18° formában zerge bőrkötésben vörösmetszéssel. Ára 110.— P
- Breviarum Romanum** 1 kötetben, zerge bőrkötésben 20 fascikulussal zsebkiadás, Ára 40.— P
1. 8 selyemszalag, 3 és 1/2 cm. széles arany rojtokkal 18.— P
2. 8 selyemszalag, 8 és 1/2 cm. széles arany rojtokkal 17.— P

**Megrendelhető
könyvosztályunknál!**

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 90,
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

Gyászistentisztelet az elhunyt Teleki Pál miniszterelnökért. A nagyváradai római katolikus plébánia templomokban, valamint a püspöki Székesegyházban az elhunyt Teleki Pál miniszterelnök lelküdvéért szombaton, április 5-én délelőtt gyászistentisztelet tartanak. A gyászistentisztelet a püspöki székesegyházban délelőtt 10 órakor, a plébánia templomokban pedig 9 órakor kezdődik.

WEGLING JÁNOS KANONOK HALÁLA. Temesvárról jelentik: A temesvári káptalannak és papságnak nagy gyászja van. Most érkezett meg hozzánk Temesvárról a gyászjelentés, amely hírül adja, hogy Wegling János pápai protonotárius, kanonok, főtanfelügyelő március 26-án meghalt. A megboldogult 65 éves volt. 45 éve szentelték pappá. Temetése március 28-án ment végbe a temesvári székesegyházban. Wegling János halálát általános részvétellel fogadta az egész temesvári megye.

A Belvárosi mozgóban a film nagyságára való tekintettel az előadások 1/2 5, 7 és 1/2 10 órakor kezdődnek.

Nagyvárad-i Iparosok Hitelközvetítő Temetkezési Egyesülete értesíti A csoportjának tagjait, hogy Hevesi Gyula (584), a B. csoportból özv. Sántha Gyuláné, Wesselényi Kálmán és özv. Sporiéder Sándorné (276, 277, 278-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 40, illetve 44 fillér befizetendő az egyesület pénztárába, vagy a pénzbeszedőnek. Az Elnökség.

Az Erdélyi Tudósító április száma az alábbi gazdag és változatos tartalommal jelent meg: Mihalovics Zsigmond: Erdély és az Actio Catholica, Antal Áron: A csiki magánjavak, Scheffler János dr.: A szertartásváltozás kérdése Erdélyben. Kéki Béla: Magyar Egyházművészeti kiállítás Budapest, Venczel József dr.: Szórvány és diaszpóra Veress Marianna: Kolozsvár szociális képe, Fazekas Vajk: a 60 éves Schütz Antal, Reischel Artur: Könyvek Erdélyről, Baráth Béla dr.: Ósnyomtatványok Csíksomlyón. A rovatok és időszerűek. A finom papíron megjelenő havi folyóiratot aktuális képek díszítik. Az Erdélyi Tudósító előfizetési díja 6 pengő. Megrendelhető Kolozsvárt, Mátyás király tér 14. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

LETARTÓZTATTAK TIZ VASGÁR-DISTAT. Bukarestből jelentik: (MTI) A rendőrség letartóztatott tiz vasgárdistát, mert tovább folytatták a rendfelforgató tevékenységet, lázító tartalmu röpiratok osztogatásával.

Volna bátorsága kiállni egy megtizedeléshez?

Pedig ott csak minden tizedik emberre kerül a sor. Az osztálysorsjátékban viszont minden második sorsjegy nyer.

Akinek több sorsjegye van, tehát aligha kerülheti el jó sorsát!

Huzás: április 5.

A Hegyközség alakuló gyűlése. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt lesz a nagyvárad-i Hegyközség alakuló gyűlése, amelyen megválasztják a Hegyközség elnökét, tisztkarát és választmányát. Az alakuló gyűlést a polgármester vezeti le. Elnöknek valószínűleg egyedül Bartsch Sándor tanárt fogják jelölni.

Kiutalják a közüzemi alkalmazottak részére engedélyezett illetményeket. Nagyvárad. Saját tud. Ma délelőtt ülést tartott a közüzemek végrehajtó bizottsága, amelyen dr. Soós István polgármester előterjesztette a Nagyváradon tartózkodó dr. Sass Elemér belügyi osztálytanácsosnak azt a kérést, hogy a közüzemek alkalmazottai részére engedélyezt, de még ki nem utalt illetményeket utalja ki a miniszterium. Sass Elemér osztálytanácsos hozzájárult az illetmények 80 százalékának január 1-től visszamenőleg való kiutalásához, amit a végrehajtó bizottság megnyugvással vett tudomásul.

A 37-esek emlékművet állítanak fel Nagyváradon. Saját tud. Ma délelőtt felkereste a polgármestert Balogh nyugalmazott altábornagy és előadta, hogy a 37-ik gyalogezred volt tisztjei emlékművet óhajtanak felállítani a háboruban elesett bajtársakra való kegyeletos megemlékezésül. A polgármester megígérte jóindulatu támogatását és rövidesen összehívja a város szépirodai és közlekedési bizottságát a felállítandó emlékmű helyének kijelölése céljából.

A Belvárosi mozgóban a film nagyságára való tekintettel az előadások 1/2 5, 7 és 1/2 10 órakor kezdődnek.

Zsidók nem alkalmazhatók keresztény gyógyszerárakban — Romániában. Bukarestből jelentik: (MTI) Az egészségügyi miniszter megtiltotta, hogy keresztény gyógyszerárakban zsidók bárminemű szolgálatot teljesítsenek.

A Városok Lapja április 1-i száma vezető helyen közli Lukács Ödön ny. miniszteri osztályfőnöknek a városi hiteltel kérdéssel írt értékes és feltűnő keltő tanulmányát. Közli a lap Széll Sándor dr. cikkét a városi címerekről, majd folytatja Salamon Géza fővárosi tanácsnok tanulmányát az egészségügyi szolgálat és kórházügy fejlődéséről. Paizs Elemér Lisszabont ismerteti, Perédi György pedig Nagyvárad múltjáról és jövőjéről írt érdekes cikket. A gazdag tartalmu lapot egyébként a Mi újság a városokban és a város és nemzetgazdaság szokásos hírei egészítik ki.

Canova ismeretlen szobra. Rómából jelentik: A Forliban levő múzeum Canova egy ismeretlen szoborművével gazdagodott. A szobor eredetileg a régi temető kápolnájában állott és az anyaságot dicsőíti.

Bogos Andrásné halála. Csíkszeredáról jelentik: Bogos Andrásné szül. Csizsar Anna 60 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Temetése szerdán volt a csiktapolcai temetőben nagy részvét mellett. Előkelő és kiterjedt család és baráti kör gyászolja.

Temetések. Porubszki Árpádné szül. Papp Róza 45 éves korában meghalt. Temetése április 4-én volt a Steinberger kápolnából a Rulikovszky temetőbe. — Várad-i Józsefné szül. Takács Erzsébet 31 éves korában meghalt a Kálvária utca 64. számú lakásán. Temetése vasárnap, április 6-án délután 4 órakor lesz a Steinberger kápolnából a Rulikovszky temetőben. — (Caritas.)

Özv. Nemes Mártonffy Gyuláné halála. Debrecenből jelentik: Özv. nemes Mártonffy Gyuláné született Dolhai és saját Pusztay Etelka életének 86-ik évében szerdán hosszas betegség után elhunyt. Temetése csütörtökön volt a Körösszakál községben levő temetőben, ahol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. Gyászolja gyermekei: nemes Mártonffy Barna és pilismaróti Bozóky Gyuláné sz. nemes Mártonffy Gabriella, Menye: nemes Mártonffy Barnáné eberswaldi Siegler Dóra. Unokái: Mártonffy Dóra férjével dr. Mártonffy Zoltánnal, Mártonffy Tamás, Mártonffy Zsuzsika, Mártonffy Miklós. Veje: pilismaróti Bozóky Gyula. Keresztleánya: özv. Raáb Kálmánné Dienes Klára. Dédunokái eberswaldi Siegler Péterke és Zsuzsika. Unokái: pilismaróti Bozóky György, pilismaróthy Bozóky László, pilismaróthy Bozóky Erzsébet férjével eberswaldi Siegler Endrével, pilismaróthy Bozóky Gabriella férjével szárazajtai Ince Balázsszal.

Bajtársi parancs. Március 6-án a római katolikus vallású bajtársak közös szentmise hallgatására köteleztettek. Indulás a tűzharcos otthonból délelőtt 9 órakor. — A református bajtársak istentiszteleti részvétele kötelezett, indulás az otthonból 9.30 órakor. Kivonulási osztály.

A Belvárosi mozgóban a film nagyságára való tekintettel az előadások 1/2 5, 7 és 1/2 10 órakor kezdődnek.

* Müller Testvérek vegyészeti gyár r. t. nagyvárad-i cég 1941. évi március hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlésén a társaság feloszlását határozta el. — A felszámoló felhívják a nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket legkésőbb a jelen hirdetés harmad-szori közzétételétől számított hat hónap alatt érvényesítsék

Előkészületek elsötétítési gyakorlatokra

A polgármester nyugalomra inti a lakosságot

Nagyvárad. Saját tud. Az elsötétítési előkészítésére vonatkozó rendelkezéssel kapcsolatban a polgármester, a lakosság megnyugtatására közli, hogy ma éjjel 12 óráig semmivel sem kell több előkészületet tenni, mint amennyit a rendelet előír, vagyis: mindenki szerelje fel magát azokkal a tárgyakkal, amelyek az elsötétítéshez szükségesek. Ez még nem jelent elsötétítési parancsot. Az erre vonatkozó intézkedéseket egyébként egyszerűsíteni fogják, ha majd megérkeznek a városhoz azok a készülékek, amelyek lehetővé teszik a közvilágítás kikapcsolását anélkül, hogy ugyanakkor a magánvilágítást is ki kellene kapcsolni. A polgármester nyugalomra inti a lakosságot arra az esetre, ha elsötétítési gyakorlatra kerül a sor, ami a jelenlegi viszonyok között a közeljövőben lehetséges. Erre külön rendelkezés fog megjelenni.

Nem elsötétítésről, hanem előkészületről van szó.

Magyar Távirati Iroda jelenti: Miniszteri rendelet írja elő, hogy az elsötétítési anyagokat állandóan készenlétben kell tartani. A honvédelmi miniszter szükségesnek látta, hogy a rendelet végrehajtását a közigazgatási hatóságok az ország minden részében a leghigorubbán ellenőrizzék. A miniszter felhívja a figyelmet, hogy nem elsötétítésről, hanem előkészületről van szó.

Az első váradi cipőkiutalások

350 cipőt utaltak ki az első napon

Nagyvárad. Saját tud. A cipő kiutaló bizottság, amelynek tagjai: Dalló Sándor tanácsnok, Kotzó városi aljegyző és Mónus Sándor volt ipartestületi elnök ma ülést tartott, amelyen megtörténtek az első cipőkiutalások. A rendelkezések értelmében elsősorban köztisztviselők és munkások részére utaltak ki cipőket. Azokban az esetekben, amelyekben az a gyanu merült fel, hogy az igényelt cipő nem jelenl komoly szükségletet, a bizottság kivizsgálást rendelt el. Ma 350 pár cipőt utaltak ki.

Szombaton megalakul a Légoltalmi Liga

Nagyvárad. Saját tud. Szombat este félhét órakor a városházán megalakul a Légoltalmi Liga, amelynek hívatása lesz, hogy a lakosságot minél szélesebb rétegekben kioktassa és a polgárság minél nagyobb támogatását nyerje meg a légoltalom érdekében.

Az alakuló közgyűlést a polgármester fogja levezetni. Kívánatos, hogy a lakosság nagyszámban iratkozzék be a ligába, a légoltalom ügyének hathatós előmozdítása érdekében. A liga elnökéül a polgármester vezér Batori-Szűcs Sándor nyugalmazott tábornokot fogja ajánlani.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a **MAGYAR LAPOK**-at.

Magyar-Olasz Bank

nagyvárad-i fiókja

megkezdte működését. Rákóczi ut 4 (Orsolya zárdá épülete). Tel. 13-77, 13-78

A nagyváradai premontrei gimnáziumban eddig őrzött bizonyítványok és okmányok jegyzéke

(Nyolcadik közlemény.)

Pirovich József sz. Budapest 1902 I. 30, gimn. I-A oszt. biz. Pokoly Kálmán sz. Fugyivásárhely 1897 nov. 7, el. isk. ért. könyv + szül. akv. kiv. Pongrácz Károly gr sz. Nagykágya 1896 II. 19, gimn. I. oszt. biz. Pongrácz Vilmos gr. sz. Nagykágya 1898 IV. 6, gimn. I. o. biz. Popity József sz. Nagyszentmiklós 1899 I. 13, gimn. VII. oszt. biz. Porczán Tivadar sz. Szentandrás 1899 VI. 3, gimn. VII. oszt. biz. Porkoláb István sz. Nagyvárad 1905 IV. 4, gimn. I-B. oszt. biz. Pospich Károly sz. Székelyhid 1904 szept. 22 el. isk. IV. oszt. biz. Puskás Kornél sz. Apatelke 1891 VI. 13, gimn. I-II-B oszt. biz. Putnoki Imre sz. Nagyvárad 1909 szept. 28, el. ért. könyv + gimn. I. oszt. félelvi ért. Racsek Margit sz. Nagyvárad 1909. II. 20, el. ért. könyv. Rác István sz. Szalacs 1904 el. isk. V. oszt. biz. Ramminger István sz. Nagyvárad 1899 szept. 29, gimn. II-B. oszt. biz. Ráth István sz. Mosonszentpéter 1890 IV. 19, gimn. III-B. oszt. biz. Rác Imre sz. Szalacs 1900 nov. 23, gimn. VII. oszt. biz. Rednik László sz. Dragomérfalva 1896 V. 24, gimn. I-A. oszt. biz. Ragényi Kálmán sz. Sarkad 1905 nov. 1, gimn. III. oszt. biz. + IV. oszt. biz. Reich György sz. Nagyvárad 1912 III. 20, szül. akv. kiv. + újraolt. igazolvány. Réthy Sándor sz. Nagyvárad 1898 nov. 16, gimn. VII. oszt. biz. Révész Izsó sz. Nagyvárad 1899 III. 1, gimn. érettségi biz. Rólich István sz. Nagyvárad 1902 VI. 11, gimn. II-B. oszt. biz. Rosenberg Flóra sz. Nagyvárad 1909 VII. 21, el. ért. könyv. Rosenfeld Antal sz. Nagyvárad 1912 nov. 24, el. isk. IV. oszt. biz. Rosenfeld Imre sz. Komádi 1898 nov. 20, polg. isk. III. oszt. biz. + szül. akv. kiv. Rosenthal Irén sz. Szatmárnémeti 1903 nov. 9, polg. isk. III. oszt. biz. Roth Béla sz. Berettyóújfalú 1899 nov. 14, gimn. VI-VII. oszt. biz. Róth József sz. 1896 okt. 23, gimn. I-A, oszt. biz. Róth Miklós sz. Nagyrábé 1903 III. 29, polg. isk. IV-B oszt. biz. másolat. Roxin Gusztáv sz. Tamásda 1896 II. 29, gimn. IV-B oszt. biz. Roxin János sz. Tamáshida 1899 dec. 17, gimn. VII. o. biz. Rupcsó Károly sz. Körösladány 1900 dec. 27, gimn. II-B oszt. biz. Ruzs László sz. Tomáma 1900 VI. 30, gimn. IV-A oszt. biz. Sáfrány Erzsébet szül. Bihardiószeg 1907 VII. 25, el. isk. IV. oszt. biz. + gimn. I. o. bizonyítvány. Salamon András sz. Budapest 1909 VI. 2, el. isk. IV. o. biz. + szül. ért. Schier Sándor sz. Csikszereza 1900 VI. 11, g. VII. oszt. biz. Schön Margit sz. Nagyvárad 1904 I. 15, polg. isk. I, II, III, IV. oszt. biz. + szül. biz. Schreiner Ferenc sz. Altfrantz Bukovina 1892. VI. 3, gimn. III-B. o. biz. Schvarcz Árpád sz. Nagyvárad 1909 jun. 21, gimn. I-IV. oszt. biz. másolat. Schvarcz Ernő sz. Nagyvárad 1903 III. 20, gimn. V. oszt. biz. Schvarcz József sz. Mezötelegd 1900 nov. 25, keresk. érettségi biz. más. Schweiger Pál sz. Nagyvárad 1896 V. 10, gimn. III. oszt. biz. Sebesi Károly sz. Nagyvárad 1897 VIII. 29, keresk. érettségi biz. másolat. Sipoš Ibolya sz. Budapest 1902 VIII. gimn. IV. oszt. biz. Soltész Pál sz. Csomaköz 1909 szept. 25, el. isk. VI. o. biz. + szül. akv. kiv. Spierer Jenő sz. 1909 V. 16, Szombatság szül. akv. kiv. 2 pld. (Folytatjuk)

Hirdessen a Magyar Lapokban

„Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

Ma a Magyar Lapok és az Erdélyi Néplap árusítói és a Nagyváradai Malomvállalat munkásai vezetnek

Már többször rámutattunk, hogy Nagyvárad munkásai, kisemberei például adóznak az árvizkárosultak javára indított gyűjtésben. Ők értették meg legjobban a Kormányzó szavát, bajbajutott embertársaik szükségét. Gyönyörű példája és biztosítása ez az új időnek. Annak az új korszaknak, amelynek rogyantlelkű madár-ijesztői még itt kárognak ugyan köztük de már senki sem ügyel rájuk.

Tettek mutatják meg a jövő útját. Olyan tettek mint a szegények áldozatos adakozása az árvizkárosultak javára. A multból, innen-onnan összekotorászott szóvirágokkal nem lehet építeni, még kevésbé jövőt megalapozni. Eddigi gyűjtésünk 7756.96 P

Ujabb adományok:
Osváth Sándor, Nagyvárad 2.— P
Szent Antal nevében Nagyvárad 10.— P
Magyar Lapok és Erdélyi Néplap árusítói, Nagyvárad: Bures Vince 1, Papp János —.30, Balogh Gyula

—50, Rádai Sándor —.30, Czárity Iván —.50, Barthus Ferencné —.10, Katona és Barabás 5, Hógye István —.50 özv. Takács Istvánné 1, Burle Pál 1, Nyulas István —.60, Bereczky Gyuláné 1, Csikós György 1, Timkó Jenőné —.50, Ujvári László 1, Szilassy Gábor —.20, Balogh Árpád —.20, Varga László 1, Honáth Andrásné —.20, Baranyi Miklós 1, Balogh András 50, összesen 17.40 P

Nagyvárad Malomvállalat munkásai: Fehér Elek 1, Árvai József 1, Gregovits Károly —.50, Mihályi András —.20, Diószegi Máttyás —.50, Balázs 1, Osváth Károly 1, Napsosny János —.50, Géczy István 1, Nagy Sándor 10, Dobos Imre 2, Belcsman János —.50, Kiss Ferenc 1 pengő, összesen 20.20 P
Szvoboda József Máv nyugd. Nagyvárad 5.— P
Karasz Ferenc és családja Nagyvárad 3.— P
Összesen 7814.56 P

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— **Iglói diákok.** Szombaton délután 4 órakor filléres helyárrakkal kerül színpadra először. Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

— **Mágnás Miska** — szombat és vasárnap este, Timár Ilia vendégtellettével. A Mágnás Miskát eleveníti fel a színház operett együttese szombaton és vasárnap este. A briliáns szöveg, az ötletes téma, a melódikus muzsika mind olyan kiválóak hogy az operett felújítása, bemutató fényével fog hatni. Az operett új betanulásban, Timár Ilával a női főszerepben az együttes legkiválóbbjaival kerül színpadra, Putnik Balint igazgató rendezésében és Szathmáry Endre karnagy vezényletével szombaton és vasárnap este háromnegyed 8 órai kezdettel.

— **Cigánybáró** — Timár Ilával és D.

Kovács Józseffel, Vasárnap délután 4 órakor Strauss örökbecsű operettje a Cigánybáró kerül színpadra másodsor, Timár Ilia és D. Kovács József vendégtellettével rendes helyárrakkal.

Heti műsor:

Szombat délután 4 órakor filléres helyárrakkal: **Iglói diákok.** Operet. — Helyárak 30 fillértől 120 fillérig.

Szombat este háromnegyed 8 órakor: **Mágnás Miska.** Operett repriz. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap délután 4 órakor: **Cigánybáró.** Strauss operett. Timár Ilia és D. Kovács József felléptével. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: **Mágnás Miska.** Rendes helyárrakkal.

— A fenti előadásokra jegyek már válthatók a színház pénztáránál.

SPORT

1942-ben nem lesz futball-világbajnokság

Jules Rimet, a nemzetközi futballszövetség elnöke Párizsban nyilatkozott egy újságíróknak arról a hírről, hogy a FIFA 1942-ben megrendezi a világbajnokságot a „Coupe de Monde”-ért.

— Az 1942-re tervezett újabb futball világbajnoki küzdelem most már bizonyosan nem lesz megtartható. Az értekezlet, amelynek döntenie kellett volna 1940-ben Luxemburgban, elmaradt és a FIFA zürichi végrehajtóbizottsági ülésén sem jelentek meg teljes számban a FIFA elnökségi tagjai. A bizottság ugyan összeült, de nem hozhatott határozatot. Így nem dőlhetett el, hogy Brazília vagy Argentína kap-e megbízást. Szerintem

most már csak arról lehet szó, hogy 1943-ban vagy még később rendezzük meg a világbajnokságot.

A magyar válogatott Kölnben

Futballválogatott csapatunk tegnap előtt könnyű gyakorlást tartott. A gyakorlásban a fáradt Polgár, valamint Kiszely nem vett részt. Kiszelyt késő éjjel a Váci-úton ismeretlen tetesek megtámadták és megszurkálták. A bal hónaalja alatt érte sebesülés. Válogatottjaink tegnap délután kettőkor elindultak Kölnbe. Kiszely ellen egyébként vizsgálatot indít a kapitány. A vizsgálat arra irányul, miért csak késő este tért haza a válogatott ielölt futballista.

Vasárnap: Kolping—MÁV bajnoki mérkőzés

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap, április 6-án délelőtt 10 órai kezdettel a Kolping bajnoki mérkőzést játsszik a MÁV-val az erzsébetligeti pályán. A mérkőzés két jóképességű csapat küzdelme lesz, azért igen nagy érdeklődésre van kilátás.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Keresek villamoshoz közel modern egyszoba konyhás, fürdőszobás lakást. Címeiket a kiadóla kérek. 204

Adás-vétel

Takarékos gazdasszony Gül babáért 14 Ellarószáért 12, foghagymáért 70, dughagymáért 2 pengőt, fehér és tarka babért 54—60 fillért fizet Jurcsáknál, Nagypiac tér. Telefon 11—96. 217

Angora nyulak eladó. Popa György ut 39. 210

Takaréktűzhely eladó. Frenzel, Szt János u. 48. 206

Eladó sörös és boroshordó donga. — Értekezni Szigligeti utca 14. 205

Legmodernebb dió hálók és kombinált szekrények eladó. asztalosnál, Szent István tér 5. (v. Templom tér). 199

Használt férfi ruhát veszek bármiféle, jó áron. Molnár, Bémer tér 1, udvarban. Levelező lap hívásra házhoz megyek. 172

Aranyat, magas áron veszek. Órák, ékszert javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Különféle

Férfi, női fiatalos utcai cipőket legszébb kivitelben, rendelésre készítek. Házi cipők, szandálók, jegy nélkül kaphatók. Muhary cipőüzem Kossuth u. 9. emeleten. 207

Új kályhákat, átrakásokat, javításokat, takaréktűzhely béleléseket a legfőbbkétebben készítek vidéken is. Besenyey István kályhámester, Huszár utca 23. 212

Magános nő lakást kap heti egy napi takarításért. Kórház u. Kefegyár portásánál. 218

Allást nyec

Könyvelésben és levelezésben jártas keresetnyel szorgalmas munkaerőt azonnalra alkalmazok Ujházy szállító. Kossuth Lajos u. 8. 214

Jó munkás fodrásznő és fiatal borbélysegéd felvétetik. Árpád vezér u. 72. szám. 215

Egy tanuló keres Oláh férfitiszabó. Sztaroveszky utca 11. 211

Kifutó jó felvétetik „Rex” illatszer-tár. Szent János utca 2. szám. 213

Magános férfi, lóhoz, tehénhez értő, szőlőbe kerestetik. Kefegyár portásánál Kórház utcán. 209

Hölgyfodrásznőt, kimondott jó munkást, azonnali belépésre keresek. Roszler fodrász. Csáky u. 10. 191

Allást keres

Külföldi nyelveket beszélő intelligens uri leány elvállana jobb állást. Kovács Istvánné, Wesselényi utca 18. 208

Kiadótulajdonos:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Pál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilagy! Dezső-utca 5. szám.